

Letos sva zimo preživela malo drugače. Zdaj sem že tudi jaz v penziji in odločila sva se, da se pred zimo umakneva v malo toplejše kraje. Najin cilj sta bili Španija in Portugalska. Potem sva v najin načrt vključila še Maroko. Na spletni strani CCS je bil objavljen razpis za potovanje v Maroko, na katerega sva se prijavila. Vse skupaj nas je bilo prijavljenih 18 posadk, 16 naj bi jih potovalo iz Genove do Maroka, 2 para pa iz juga Španije. Na pot sva se odpravila 14. decembra in preživela dober mesec in pol na španski obali in jugu Portugalske (ta del bom opisala v posebnem prispevku).

1. dan (27.1.): Algeciras – Tanger Med –trajekt+5 km

Karte za trajekt smo kupili že prej tako, da smo se zjutraj brez skrbi postavili v vrsto za trajekt, ki je imel odhod ob 11.30. Pa ni bilo vse tako kot smo si želeli. Pri drugi kontroli dokumentov so ugotovili, da nimamo ustreznih kart za trajekt. Na njih je namreč pisalo van in ne kamper, čeprav smo v agenciji dali vse podatke o avtodomu. Poslali so nas nazaj na agencijo kjer smo kupili karte. Na srečo je bila agencija pred vhodom v luk, zato sva s Francko pohiteli to uredit, Ivana in Danila pa so postavili z avtodomi ob rob in sta lahko tam počakala. Karte so nama zamenjali in popravili napako. Seveda sva morali doplačati 32 € - skupaj nas je prišla povratna karta z odprtim datumom povratka 292 €. Potem smo se lahko vkrcali. Na trajektu smo se morali najprej prijaviti – kontrola potnih listov in izpolnitev vstopnih formularjev. Plovba je trajala eno uro in pol in je potekala brez problemov, prav tako izkrcanje. Tudi carinske formalnosti smo opravili dokaj hitro. Parkirali smo na ploščadi pred luk in počakali na ostale, ki so prišli iz Genove. Trajekt je pristal ob 18. uri, prvi AD pa so se nam pridružili po 19. uri. Sledil je pozdrav, izmenjava vtisov in prva menjava denarja. Njihova valuta je dirham. (1 € je približno 10 dh). Prespali smo kar na tem parkirišču (N: 35.87069, W: 005.52045).

2. dan (28.1.): Tanger Med – Larache – 129 km

Iz pristanišča smo se peljali do mesta Tanger. Vmes smo na prvi bencinski natankali avtodome. Cena za liter dizla je okrog 1€. Zapeljali smo se do trgovskega centra Marjane (N: 35.74581, W: 005.84432), kjer smo najprej nakupili telefonske kartice. Moški v prodajalni nam je kartice vstavil in jih aktiviral. Za 17 € smo imeli dovolj podatkov in pogovorov za cel mesec. V trgovini smo potem nakupili še potrebno špecerijo, se najedli in pot nadaljevali okrog 14h. Na in ob cesti je bilo polno otrok – šolarjev, ki so se obešali na avtodome, na nosilce za kolesa in si s tem skrajšali pot domov. Ob poti je bilo vse polno keramičarjev, ki so ponujali keramično posodo za peko, tažine in poslikano posodo za serviranje. Skoraj vsi smo kupili vsaj en tažin. Prespali smo v kampu v kraju Larache (N: 35.16174, W: 006.14237). Ker je bilo tam svetlo do 20h, smo se z avtobusom odpeljali še v center mesta. Najprej smo se sprehodili do prve medine v Maroku(stari del mesta s tržnico). To je manjša medina, vendar ponujajo vse kar hočeš. Potem nas je Alfijo peljal na »maroški viski«. Sedeli smo na terasi restavracije s pogledom na morje, kjer so nam postregli z njihovim čajem. Bil je izredno sladek z velikim šopkom mete. Sledil je še kratek sprehod po mestu in vrnitev z avtobusom v kamp.

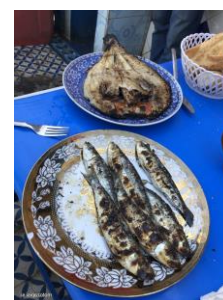
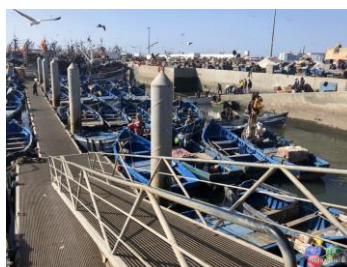

3. dan (29.1.): Larache – Essaouira - 605 km

Ta dan je bil namenjen transferu proti jugu, zato smo se peljali po avtocesti mimo Rabata in Casablance do Essaouire. Njihove avtoceste so takšne kot v Evropi in so plačljive. Za celotno pot smo plačali 274 dh (okrog 27 €). Vmes smo imeli dva krajša postanka in enega daljšega za kosilo. Proti večeru smo prišli v kamp Natura v Essaouiri (N: 31.55289, W: 009.62570). Je zelo lepo urejen kamp z vso oskrbo.

4. dan (30.1.): Essaouira – Agadir – 164 km

Zjutraj smo se najprej odpeljali v mesto Essaouira. Parkirali smo na velikem parkirišču pred vhodom v medino. Tu je velika medina z dvema vzporednima glavnima ulicama in veliko prečnimi. Ponujajo vse kar si poželiš. Najprej nas je premamil vonj svežega kruha., ki smo ga jedli kar na ulici brez vsakih dodatkov. Pri enem izhodu iz starega dela si prišel do ribiškega pristanišča. Najprej smo si ogledali in se poslikali, potem pa, ker je bil čas kosila, na ribe. Hrano ponujajo povsod. Mi smo se odločili za mešano ribjo ploščo. Najprej si izbereš sveže ribe, lignje, kozice, škampe,... in se pogajaš za ceno. Potem ti to kar si izbral spečejo in v več hodih servirajo na mizo. Pijača, koka kola, je vključena v ceno.

Ob 13.30 smo se odpravili naprej. Vozili smo se vzporedno z morjem, vendar ne ob obali in ne več po avtocesti. Pokrajina je gričevnata in porasla z arganovimi drevesi. To so drevesa, ki rastejo samo v Maroku. Iz plodov pridelujejo arganovo olje za uporabo v gospodinjstvu in kozmetiki. Ko plodovi dozori, spustijo v nasad koze, ki se hranijo s plodovi, koščice pa izpljunejo ali pa jih izločijo z blatom. Potem koščice poberejo, jih potolčejo in znotraj je malo jedrce, ki je uporabno za nadaljnjo predelavo. S tem se v glavnem ukvarjajo ženske. Mi smo se ustavili v eni predelavi, kjer so nam to praktično prikazali in prodajali njihove izdelke. Prespali smo v kampu Atlantica Parc blizu Agadirja (N: 30.58270, W: 009.75511). Ker je kamp ob morju, smo si namočili noge. Ni bilo ravno za kopanje.

5. dan (31.1.): Agadir – Sidi Ifni – 190 km

Peljali smo se skozi Agadir, ki je bil ves okrašen s cvetjem in povsod so plapolale zastave. Pozneje smo izvedeli, da je bil kralj na obisku. Zanimivo mesto je tudi Tiznit. Cesta po kateri smo se vozili je bila vijugasta, se spuščala in vzpenjala. Ob cesti so se menjavali pasovi zelenega (nasadi arganovih dreves, nasadi kaktusov) in pasovi, ki so bili podobni puščavi. V Sidi Ifni smo prispeli okrog 15.30. Nastanili smo se v kampu El Barco (N: 29.38248, W: 010.17608). Kamp je na obali pod klifom na katerem je mesto, ki smo si ga popoldan tudi ogledali. Ob 18h smo se zbrali pri AD, ker sta Darja in Rudi praznovala rojstni dan.

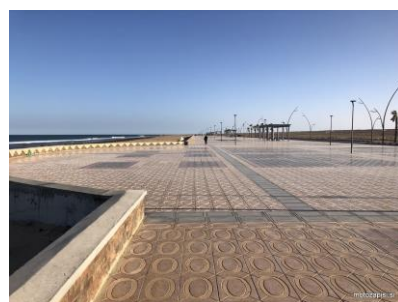
6. dan (1.2.): Sidi Ifni – Tarfaya – 395 km

Peljali smo se proti mestu Guelmim. Cesta je vijugala med hribi polni kaktusov, ki jih gojijo zaradi plodov. Tu smo se priključili na glavno cesto Agadir – Dakhla, ki je za enkrat še dvopasovnica, gradijo pa že novo štiripasovnico. Precej je že zgrajeno, ponekod že asfaltirano, ponekod še ne. Gradbišče je skoraj v dolžini 500 km. Za krajem Tan Tan se začne prava puščava. Tu in tam je še kaj zelenja, v glavnem pa je vse golo. Najprej je kamnita puščava, potem se začne peščena. Na kamnitem delu so do morja klifi, nad njimi pa popolnoma ravno in suho. Tu imajo ribiči, ki prihajajo iz severa, postavljene šotore. Vmes se je spustila megla in temperatura se je spustila za 10°. V Tarfayi je bil kamp zaprt, zato smo prenočevali na parkirišču ob morju (N: 27.94488, W: 012.92573). V Tarfayi je tudi pristanišče za Kanarske otoke.

7. in 8. dan (2.2. in 3.2.): Tarfaya – Boujdour – 287 km

Najprej smo se ustavili v mestu Laayoune, ki je glavno mesto Zahodne Sahare. Sprehodili smo se po mestu, vendar je bilo skoraj vse zaprto, ker je bila nedelja. Alfijo nas je vse skupaj povabil na kavo, sprehodili smo se še skozi park in nadaljevali. Ob poti smo se ustavili za kosilo in natankali gorivo, ki je bilo tukaj še cenejše (manj kot 8 dh). Ves čas smo se vozili skozi puščavo, temperatura je bila čez 30°. Popoldan smo prispeli v Boujdour in se nastanili v kampu (N: 26.13149, W: 014.49571). Tu smo imeli tudi en dan počitka in smo v kampu ostali še naslednji dan. Prvo popoldan smo izkoristili za osebno higieno (tuširanje, pranje glave), pranje perila, klepet, lenarjenje pri avtodomih. Naslednji dan smo se sprehodili po plaži. Imajo lepo urejeno promenado, ki so jo naredili prej kot zgradili hotele. Ta dan smo imeli tudi skupno kosilo, govejo obaro, ki so jo pripravili Frenk, Nata, Dušan in Jelka. Nata je spekla še dve torti za bivša slavljenca, Frenk je raztegnil harmoniko, mi pa smo zapeli. Bilo je zelo vroče, vendar malo vetrovno. Popoldan smo šli še malo na sprehod po mestu. Tudi tu imajo lep park, v katerem so se zbirali šolarji. Zgleda, da so ravno končevali s poukom. Kot tujci smo jim bili zanimivi. Fantje so se želeli slikati z nami, dekleta so bila bolj sramežljiva in so zbirala pogum za pogovor z nami. Znali so malo angleško, čeprav v glavnem znajo francosko.

9. dan (4.2.): Boujdour – Dakhla – 348 km

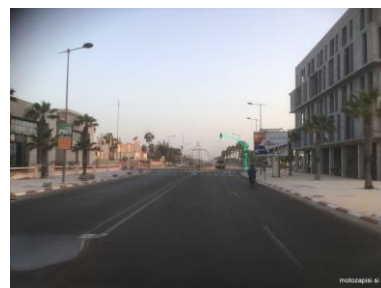
Hitro, ko smo zapustili Boujdour, je začel pihati močan vzhodni veter, čez 40 km/h, v sunkih še več. Nama je odprlo zadnje strešno okno in odlomilo en varnostni jeziček tako, da sem jo morala vsaj 100 km držati, da je ni odpihnilo. Ko smo se ustavili, je Ivan rešil situacijo. Ustavili pa smo se zato, ker je se je Danilotu in Francki pokvaril avtodom. Iz hladilnika motorja je iztekla vsa voda. Avtodom so postavili na stran, midva sva ostala z njima, ostali so nadaljevali proti Dakhli. Najprej sta urejala z zavarovalnico glede avtovleke. Po dveh pogovorih so obljubili, da se bodo povezali z Marokom in poslali avto. Vsi štirje smo se zbrali v enem avtodomu. Bilo je zelo vroče, nad 30°. Tudi znotraj se je temperatura hitro dvigala. Zunaj je divjal peščeni vihar tako, da nismo mogli odpreti niti okna. Čez nekaj časa je poklicala gospa iz Casablance, ki je na srečo govorila tudi angleško. Vzela je osnovne podatke in potem še dvakrat klicala, da je končno obljubila, da bo poslala avto po nas. Čas se je vlekel, še huje je bilo, ker zaradi vetra nismo mogli iz avtodoma. Še enkrat sta poklicala v Ljubljano, jih prosila, naj preverijo kako in kaj in da nas naj nekdo obvesti ali bo to danes ali šele jutri. Potem je spet klicala gospa iz Casablance in nam sporočila, da bo vleka pri nas čez uro in pol. In res, malo pred 20. uro je pripeljal avto. Vsi skupaj smo si oddahnili, saj je od okvare minilo že 9 ur. Na srečo se je zvečer tudi veter malo umiril. Pripeljala sta se dva mlada fanta z avtom, ki je bil manjši od avtodoma.

Vendar sta obvladala svoj posel. Naložila sta avtodom in ga varno pripeljala v Dakhlo pred mehanično delavnico. Danilo se je peljal z njima, Francka pa z nama. Pred delavnico se je pripeljal tudi šef in obljubil, da bodo jutri uredili. Tudi midva sva parkirala na ulici pred delavnico in tam smo prespali (N: 23.70178, W: 015.93188). Javili smo se še Alfiju, s katerim smo bili ves dan na vezi in nam je pomagal po svojih močeh.

10. dan (5.2.): Dakhla – 5 km

Ob pol desetih je prišel šef delavnice in počasi začel delati na avtodomu (tam je svetlo komaj okrog 9h). Ob 10h je prišel še en mehanik. Ugotovila sta, da je luknja na hladilniku motorja. Danilo se je odločil, da ga ne bodo sanirali ampak naj ga zamenjajo z novim. Šef je šel v nabavo in okrog 13h je bilo vse urejeno in pripravljeno za vožnjo. Uredili smo še formalnosti in se predstavili na parkirišče pred vstopom v Dakhlo. Med tem časom so se ostali dogovorili, da zapustijo Dakhlo in nas počakajo v kampu v Boujdourju, ker niso vedeli kako dolgo bo trajalo popravilo. Tam so z nami ostali Alfijo, Janez in Franci. Po kratkem počitku smo se odpravili v mesto. Sprehodili smo se do plaže, med stojnicami, poskusili njihove čevapčiče, nato bambusov sok z ingverjem in limono. Vračali smo se skozi tržnico kjer smo nakupili sadje in zelenjavo, nato pa poskusili še piščančje in goveje ražnjiče. Vso meso, ki smo ga jedli, je bilo dobro pripravljeno in okusno.

11. dan (6.2.): Dakhla – Boujdour – 340 km

Dakhla je bila naš najjužnejši cilj, zato smo se obrnili nazaj na sever in se po isti cesti peljali proti Boujdourju. Vožnja je bila vsekakor drugačna kot na proti jugu, saj ni bilo peščenega viharja in smo lahko opazovali okolico. Najprej smo se ustavili v kampu na 25 km pred Dakhlo. Tam je bil včasih kamp za hipije, danes pa je raj za deskarje in surfarje. Poleg njih je v kampu še veliko starejših, ki tam ostanejo dalj časa. Kamp se ne plačuje, čeprav imajo vodo in možnost sprazniti wc, sivo vodo pa spustijo kar v pesek. So se pa domačini znašli in so na obali postavili restavracijo in izposojajo jadralskih desk. Nadaljevali smo pot skozi puščavo, kjer levo in desno ni nič drugega razen peska, tu in tam kakšna čreda kamel, in osamele ribiške kočice ali šotori. V kamp (N: 26.13149, W: 014.49571) smo prišli ob 16.30. Pozdravili smo se z ostalimi, ki so nas tam počakali. Zvečer smo šli na skupno večerjo, ki jo je organiziral Alfijo pri enem svojem prijatelju. Dobili smo velike ribe, dobro pečene, hrustljave in zelo okusne. Podobne so bile našim oradam, zraven smo dobili še solato in vodo. Polovico smo plačali sami, drugo polovico pa Jelka in Dušan, ki letos praznujeta zlato obletnico poroke.

12. dan (7.2.): Boujdour – Tan Tan – 410 km

Peljali smo se skozi Laayounne in potem po obalni cesti do Tarfaye. Tu si imel pravi občutek, da se voziš skozi peščeno Saharo. Na desni je bilo vse polno peščenih hribčkov, na levi pa morje. Ponekod se je pesek tako dvigoval, da smo že mislili, da prihaja peščeni vihar. Pa ni bil, pihal je le veter. V Tarfayi je bil čas za kosilo. Potem smo se dogovorili, da nadaljujemo do Tan Tana. Malo pred mestom smo se odločili, da ne gremo v kamp, ampak, da prespimo na sipinah ob morju (N: 28.20701, W: 011.78361).

13. in 14. dan (8.2. in 9.2.): Tan Tan – Agadir – 367 km

Zjutraj je bilo megleno in vlažno. Megla se je hitro dvignila in bilo je sončno in brez oblakov. Peljali smo se skozi Tan Tan do kraja Guelmim, ker je bil ta dan sejem. Ugotovili smo, da smo se skozi Guelmim peljali točno pred enim tednom in tudi takrat je bil sejem. Danes smo si vzeli 2 uri časa. Najprej smo šli na sejmišče, kjer prodajajo vse kar je možno: živali (ovce, koze, race, kokoši, kamele), slame v balah do krame in živilske tržnice. Nakupili smo sadje in zelenjavo, oreščke, začimbe,... Tržnica je bila dobro založena in z nizkimi cenami za naše razmere. Po kosilu smo nadaljevali in se ustavili v kampu Sidi Ouassai malo pred Agadirjem (N: 30.05502, W: 009.68918). To je lep kamp ob morju z vso oskrbo, restavracijo in mini marketom. Tu smo ostali še en dan – dan za počitek. Ta dan smo preživeli vsak po svoje. Eni so šli na sprehod po obali, drugi smo uživali na terasi restavracije in opazovali dogajanje na plaži. Ker je bila nedelja, so domačini prišli z otroki na plažo. Za otroke ni bila niti voda prehladna. Popoldan smo imeli skupni piknik. Sašo je imel s seboj večji roštilj in smo si pekli govedino in jagenjčka. Oboje je bilo okusno. Frenk je prinesel še harmoniko in skupaj smo vztrajali do teme.

15. dan (10.2.): Agadir – Taliouine – 219 km

Malo pred Agadirjem smo se obrnili na vzhod proti kraju Taliouine, kjer je muzej in prodaja žafrana. V mesto smo prišli ob 14.30 in muzej je bil zaprt. Odprli naj bi ga ponovno ob 15h. Čakali smo do pol štirih, pa še vedno ni bilo nič, zato smo se odpeljali v kamp in se odločili, da si muzej ogledamo naslednji dan. Kamp (N: 30.52306, W: 007.89480) je bil lepo urejen, parcele dokaj ravne in ni bilo peska. Pokrajina se je precej spreminjala. Počasi smo se tudi dvigovali. Sploh ne vemo, kdaj smo se dvignili na 1000 m nadmorske višine.

16. in 17. dan (11.2. in 12.2.): Taliouine – Ouarzazate – 168 km

Najprej smo si ogledali prodajo in razstavo izdelkov iz žafrana. Nato smo nadaljevali po poti, ki nas je vodila po obrobju gorovja Atlas (Nizki ali Anti Atlas). Cesta se je vzpenjala in spuščala, zavijala levo in desno in odpirala lep pogled po okolici. Na višini okrog 1500 m so cvetela drevesa mandljevcev, višje pa tudi tu ni bilo nič. Mi smo se povzpeli do višine 1800 m. Ceste so dobro vzdrževane, so pa precej ozke. Promet je kar gost. Na srečo ni dosti tovornjakov, srečanje z avtobusi in avtodomi pa je malo problematično. Na enem takih srečanj je en avtodom ostal brez zunanjšega levega ogledala. Pred prihodom v mesto smo se ustavili v filmskem mestu – Atlas studio. Sprehodili smo se med kulisami, kjer so in še snemajo veliko filmov.

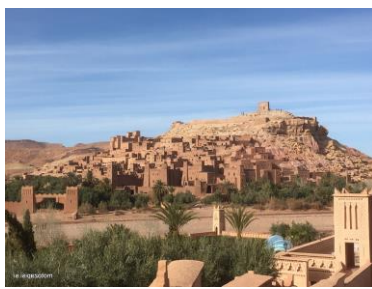
V tem kraju imajo tudi največjo solarno elektrarno na ogledala, ki bo skupaj še z dvema, ki ju že gradijo napajala celotno maroško saharso regijo z električno energijo. Po prihodu v kamp (N: 30.92347, W: 006.88716) je Alfijo najprej poklical enega mehanika, da je uredil zamenjavo polomljenega ogledala. Sledil je še kratek sprehod po mestu. V kampu smo ostali še naslednji dan – počitek. Ta dan je imel Ivan rojstni

dan in skupaj z Alenko, ki je imela rojstni dan dva dni prej, sta pripravila pogostitev. Nata je pripravila še dve torti, Frenk je prinesel harmoniko in veselje se je začelo. Tokrat nismo samo peli, ampak tudi plesali.

18. dan (13.2.): Ouarzazate – Complex Ouiskdou pred Marakešem – 148 km

Ouarzazate imenujejo tudi vrata maroške puščave. In res, od tu naprej smo se peljali med hribi in dolinami, ki so bili popolnoma goli. Se pa ta puščava razlikuje od tiste v Zahodni Sahari – ni peščena. Ustavili smo se v kraju Ait Benhaddou. To je naselje, ki je zgrajeno v eni izmed mnogih oaz v maroški bolj ali manj kamniti puščavi in je pod Unescovo zaščito. Zanimivo si je ogledati njihove ksare (gradovi) in kasbe (hiše) opečnatih barv. Naselje izvira iz 12. stoletja in je zelo dobro ohranjeno.

Danes živi tu še 8 družin, ostali so se preselili čez reko v novi del naselja. Z lokalnim vodičem smo se sprehodili skozi naselje, si ogledali eno revnejših hiš od znotraj in eno bogatejšo od zunaj. Po ozkih uličicah je vse polno raznih prodajalcev predvsem izdelkov domače obrti. Pred vhodom je starejša ženska pekla kruh v mali peči, ki smo ga poskusili in je bil zelo dober. Na koncu smo šli še na tažin. Bilo nas je očitno preveč, saj niso imeli dovolj posod in za zadnje je zmanjkalo tudi svežega tažina. Midva sva bila med zadnjimi štirimi in smo dobili hladnega in veliko kasneje. Ker sva ga jedla prvič, ne morem reči ali je tažin dober ali ne. Ta ni bil dober, tisti, ki so bili postreženi med prvimi pa so ga hvalili. Upam, da bom jedla še boljšega. Potem smo nadaljevali po tej cesti. Vzpenjali smo se vedno višje na višino 1800 m in se malo pred prelazom Tichka (2260m) priključili na glavno cesto. Pred tem smo se vozili skozi vasi, ki ne vem od česa živijo, ker je sam kamen. Ob cesti so stali otroci in matere z majhnimi otroki in prosili za karkoli, matere predvsem za hrano in oblačila za otroke. Mi smo jim razdelili kar smo imeli.

Na vrhu prelaza Tichka smo se ustavili. Tu je bilo nekaj snega, pa tudi ostali vrhovi Atlasa so bili beli. Na parkirišču je polno prodajalcev izdelkov iz keramike in kamnov – ko jih prelomiš, so notri raznobarvni kristali. Začeli smo se spuščati po lepi na novo zgrajeni serpentinasti cesti. Ustavili smo se na višini 1200 m na parkirišču zraven bencinske črpalke – Complex Ouiskdou (N: 31.50532, W: 007.46594) in tam tudi prenočili. Zraven je bila tudi restavracija in mini market ter avtopralnica in nekateri so oprali svoje avtodome.

19. in 20. dan (14.2. in 15.2.): Complex Ouiskdou – Marakeš – 63 km

Spustili smo se v dolino, v Marakeš. Tam smo se najprej malo zgubili, obračali na skoraj nemogočih mestih, pa je šlo. Končno smo našli parkirišče, ki je zelo blizu medine in tukaj smo ostali dva dni (N: 31.61953, W: 007.99858). Po malici smo skupaj šli peš v medino – skozi park, mimo mošeje in si tam. Od tu naprej smo šli vsak po svoje. Malo smo se sprehodili med stojnicami, šli na kavo in potem nazaj v avtodome. Midva sva ga najprej malo počistila, odstranila saharški pesek, preoblekla posteljnino,... Zvečer smo šli ponovno v medino. Zvečer je v mestu »noro«. Ljudi je toliko, da se zgubiš, če se ne držiš skupine. Celi trg se spremeni v množico restavracij in v vsako te vabijo z mamljivo ponudbo. Kuhinje imajo kar na kolesih. Pripeljejo še mize in klopi in restavracija je tu. Ponoči vse skupaj pospravijo in trg je prazen in pripravljen na dnevne aktivnosti – ulični nastopi, ples kač kober, slikanje z opicami, poslikave rok in še mnogo drugega. Zvečer pa znova restavracije in tako se vrti v krogu. Mi smo šli na večerjo v eno izmed njih in tokrat sva jedla zelo dober tagine. Naslednji dan smo šli najprej v nakupni center, da smo izpopolnili zaloge, nato pa smo si želeli ogledati slavni maroški vrt Jardine Majorelle, ki ga je odkupil in prenovil Yves Saint Laurent. Na skoraj petih hektarjih se bohotijo različni kaktusi, bungevilije, agave, palme, bananovci, bambusi. Pod palmovimi drevesi je tudi grobnica v kateri je Yves Saint Laurent pokopan. Zraven je tudi njegov muzej. Pred vhodom (blagajno) je bila takšna vrsta, da bi čakali najmanj 2 uri, da bi lahko prišli noter in se odločili, da ne gremo. Popoldne smo malo počivali, zvečer pa spet v medino. Gužva je bila še večja kot prejšnji dan, saj je bila sobota. Najprej smo šli zamenjat Ivanovo majico, ker mu je bila premajhna. Dolgo časa je trajalo, da smo našli pravo stojnico. Zamenjal jo je brez problema, vendar je za to hotel plačilo. Malo sta barantala, pa je šlo. Sicer pa brez barantanja ne kupiš ničesar. Šli smo še na večerjo na drugo stojnico kot včeraj. Nekatere stvari so bile boljše, nekatere malo slabše, vsekakor pa dobre.

21. in 22. dan (16.2. in 17.2.): Marakeš – Cascades d'Ouzoud – 156 km

Iz Marakeša smo prišli brez problemov, kolona je bila strjena, tudi semaforji niso bili ovira. Prvi postanek smo imeli v majhni vasici, kjer smo nakupili kruh in kaj je še kdo potreboval. Na stojnicah so prodajali tudi njihove krofe in palačinke. Oboje smo poskusili in bilo je dobro. Nadaljevali smo po stranski cesti proti kraju Azilal. Vmes smo videli ljudi, ki so se vračali s sejma, nekateri z vozovi, drugi peš s polno naloženimi osli.

Prišli smo tudi v področje, kjer so ob cesti zopet prosjačili otroci. Ti so bili malo drugačni kot prejšnji. So večji egoisti, nič nočejo deliti z ostalimi. Ko jim nekaj daš, hočejo še več, skačejo po cesti, se vesijo po avtomodih in te je kar strah, da koga povoziš. Prispeli smo v kamp Zebra (N: 32.00552, W: 006.71985). To je bil lepo urejen kamp, v sanitarijah tudi papir, ločeno zbiranje odpadkov, lepe in velike parcele. Tam smo ostali dva dni. Po kosilu smo šli na ogled slapov Cascade d'Ouzoud. Zanimivo in vredno ogleda. Če je bilo v puščavi pomanjkanje vode, jo je bilo tu v izobilju. Spremenila se je tudi pokrajina. Tam so oljčni nasadi, mandljevci so že odcveteli, cvetijo pa marelice. Slapovi so lepi za pogledat. Ob njih je vse polno restavracij in prodajaln in polno ljudi, saj je bila nedelja. Mi smo si jih ogledali od zgoraj, naslednji dan pa smo se sprehodili okoli njih.

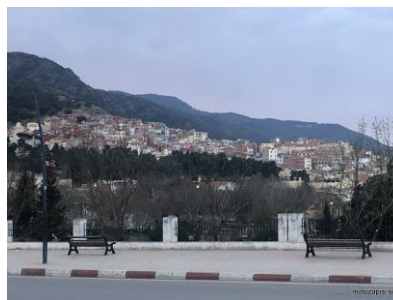

Vse skupaj je trajalo okrog 3 ure. To ni bil ravno sprehod, ampak bolj pohod, saj te pot vodi globoko v dolino in potem nazaj gor. Malo trpijo noge, je pa vredno. Danes tudi ni bilo gužve in šli smo dovolj zgodaj. Spodaj smo posedeli, popili naravni pomarančni sok, zgoraj pa kavico. Po vrnitvi smo imeli skupno kosilo, pasulj, ki sta ga skuhala Frenk in Nata. Popoldne je Alfijo pripravil demonstracijo priprave tažina in vsi, ki smo kupili posode in imeli plinske gorilnike, smo kuhali tažin. Na koncu smo jih poskusili. Vsi so bili malo drugačni, a dobri, boljši kot marsikateri, ki smo jih jedli do sedaj. Vmes je Milena spekla še palačinke.

23. dan (18.2.): Cascades d'Ouzoud – Azrou – 293 km

Vozili smo se po hribih navzgor pa navzdol, pa spet gor in dol, po serpentinah in čez dva prelaza (okrog 1500 m). Na enem vrhu smo se ustavili za skupno fotografiranje. Potem smo prišli do malo večjega mesta Beni Mellal in smo potrebovali več časa, da smo se prebili skozi mestni vrvež. Nadaljevali smo po obalni cesti, ko je na enem avtodomu počila guma. Na prvem parkirišču smo ga počakali, da je gumo zamenjal, se med tem najedli in nadaljevali. Ustavili smo se še v oljarni in kupili oljčno olje. Ustavili smo se na parkirišču sredi mesta Azrou. Ker je bila ura že 19.00, smo se odločili, da bomo kar tam prespali (N: 33.43545, W: 005.22312).

24. in 25. dan (19.2. in 20.2.): Azrou – Fes – 81 km

Peljali smo se skozi mesto Ifrane, ki ni čisto nič maroško. Spominja na zdravilišče. Pa tudi gradnja je drugačna. Vse hiše imajo streho, pozimi je tu sneg, danes je bil na enem mestu viden mrz. Pozna se, da smo

prišli bolj na sever, že čez dan je bilo bolj hladno, zvečer pa je bilo prav mrzlo. Še dopoldne smo prispeli v Fes in se namestili v kampu International Fes (N: 33.99913, W: 004.96845). Po namestitvi smo šli štirje malo po predmestju po nakupih, midva tudi nekaj mesa, saj smo imeli danes prosti dan in sva imela dovolj časa in možnosti, da sva nekaj skuhala. Pripravila sva za štiri obroke. Popoldne smo praznovali še en rojstni dan. Počastila nas je Marinka.

Alfijo je pripravil presenečenje Zvezdi. Popoldne se je odpeljal z avtodomom z izgovorom, da mora še nekaj urediti za jutri. Odpeljal se je na letališče v Fesu in pripeljal Zvezdinega brata in svakinjo. Zvezda je bila zelo ganjena, ostali pa presenečeni, ker tudi mi nismo za to vedeli. Naslednje jutro smo se zbrali pri recepciji, kjer nas je čakal lokalni vodič in dva minibusa. Najprej smo se zapeljali do kraljeve palače. Ustavili smo se in se poslikali.

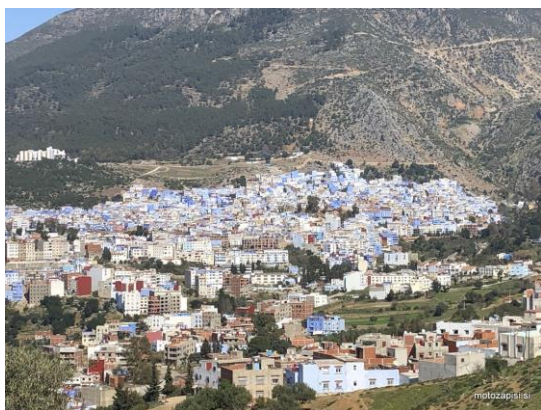
Palačo smo si ogledali samo od zunaj. Videli smo tudi menjavo straže. V tem času je bil kralj na obisku. Fes je poleg Marakeša, Meknesa in Rabata eno izmed štirih kraljevih mest. Maročani kralja kar častijo, saj se njegova slika pojavlja povsod. Potem smo se zapeljali do šole keramike in mozaika. Najprej smo si ogledali proizvodnjo od gline do končnega izdelka, nato smo lahko kaj kupili. Cene so bile precej visoke. Enako je bilo pri ostalih ogledih, najprej proizvodnja, nato draga prodaja, češ, da so to res pravi maroški izdelki in nobeni ponaredki. Fes ima veliko medino. Vodič nas je zapeljal na vodeni ogled. Pri vhodnih vratih nas je pričakal še Mohamed, ki je skrbel, da se kdo od zadaj ni izgubil. Medina ima 17 vhodov, 4 glavna vrata, med katerimi so najbolj znana zahodna ali modra vrata in ima zunanji obseg 12 km. Vstopili smo po zelo ozkih ulicah, mimo mošeje do reke, ki deli tunizijski od andaluzijskega dela medine. Ogledali smo si izdelavo bakrenih krožnikov in klesanje vzorcev, obiskali šolo korana, ki je danes muzej, proizvodnjo tepihov iz agavinih vlaken, ovčje volne, kamelje dlake (zraven so nam postregli čaj), strojenje in barvanje usnja in povsod je bila zraven tudi prodaja. Potem smo šli na skupno kosilo v znano restavracijo s tipično maroško hrano. Nato smo nadaljevali z ogledi in sicer izdelavo vzorcev na bronastih in srebrnih krožnikih, tkanje blaga iz različnih vlaken. Vodič je bil malo razočaran, ker smo zelo malo kupovali. Razložili smo mu, da smo že dolgo v Maroku in smo večino stvari že nakupili.

Ko smo prišli iz medine, sta nas čakala avtobusa in nas zapeljala še na vrh hriba, kjer so ostanki kraljeve palače iz 14. stoletja in od koder je lep razgled na celi Fes.

26. dan (21.2.): Fes – Chefchaouen – 213 km

Pokrajina je bila spet drugačna. Vozili smo se na nadmorski višini od 100 do 200 m. Vse je bilo zeleno in obdelano. Največ je bilo žita, ostalo pa je bilo zorano in posejano, vendar še ni vzklilo, da bi vedeli kaj bo zraslo. Na obrobni gričih so bili nasadi oljk. V ozadju so se videle gore nizkega Atlasa. Malo pred Chefchaouenom se je odprl pogled na »modro« mesto, ki je stisnjeno ob hrib. V glavnem so vse hiše modre in bele. V medini so vse hiše spodaj modre, tudi dvorišča, navzgor pa vedno svetlejše do bele. Po eni teoriji modra barva odganja komarje, zato so hiše modre. Ne samo tu, modra barva okrog vrat in oken prevladuje skoraj v celim Maroku. Prenočili smo v kampu nad mestom (N: 35.17542, W: 005.26665). V mesto smo šli po strmi poti, malo po stopnicah, večinoma pa po kozji poti. Tokrat nismo nič kupovali, samo sprehajali smo se sem in tja. Nazaj smo šli s taksijem, nekateri pa tudi peš.

27. in 28. dan (22.2. in 23.2.): Chefchaouen – Tanger – 113 km

Po poti ni bilo nič posebnega, razen, da je v Tetuanu malo deževalo. Več dežja je bilo videti vzhodno od nas, je pa pihal veter. V Tanger smo prišli hitro in tam je bilo ponovno lepo vreme. Kamp Miramonte je na hribu nad morjem (N: 35.79101, W: 005.83159). Cesta nanj je zelo strma tako, da smo se gor vozili eden po eden. Kamp je zelo lep in iz njega le čudovit razgled na morje. Popoldan smo se odpravili peš v medino. Tudi pot v center je strma. Dol še gre, navzgor pa je malo težava. Nekateri smo šli s taksijem, drugi peš. Vmes so si nekateri šli kupit karte za trajekt. Za karto Tanger Med – Algeciras so dali 120 €. Pihal je močan veter in morje je bilo razburkano tako, da ta dan niso vozili trajekti. Za naslednji dan so napovedovali še močnejši veter, pa ni bilo tako hudo. Naslednje dopoldne smo preživeli vsak po svoje. Popoldne pa smo praznovali še zadnja dva rojstna dneva. Pogostila sta nas Alfijo in Zvezda. Hkrati smo praznovali tudi zaključek skupnega potovanja. Strnili smo vtise, povedali vsak svoje mnenje. V glavnem smo bili vsi zadovoljni s programom in vodenjem, vsak pa je Maroko in Zahodno Saharo doživel po svoje.

29. dan (24.2.): Tanger – Algeciras – 61 km

Domov smo potovali v različnih skupinah. Pet jih je potovalo za Genovo (trajekt so imeli zvečer), Alfijo je ostal še v Maroku, ostali pa smo šli v Algeciras v Španiji. Mi z enim trajektom, ker smo imeli povratne karte, ostali z drugim. Postopek za prehod meje je trajal eno uro in pol. Pri pregledu dokumentov ni bilo

nobenh problemov, na carini pa je bilo malo drugače. Sicer brez problemov, ampak časovno zamudno. Najprej smo se postavili v vrsto, da so nas spustili skozi skener, na naslednji točki pa je prišel policist v avtodom in preveril, da ne bi koga tihotapili. Na trajekt smo se vkrcali okrog 14h. Vsi smo se ponovno zbrali na parkirišču pri trgovskem centru Los Barrios v Španiji (N: 36.17958, W: 005.44087) in tam tudi prespali. Naslednje jutro smo šli vsak po svoje proti domu.

Zaključek:

Preživeli smo prijetem mesec dni po Maroku, od rodovitnega severa, do revne peščene pokrajine na jugu. Ljudje so prijazni, radi se zbirajo okoli tujcev, se z njimi pogovarjajo, pa čeprav vsak v svojem jeziku. Vedno pa so ti pripravljeni pomagati. Maroko je dokaj varna država. Za varnost skrbi policija in vojska. Pred vhodom v vsako mesto je bila kontrola osebnih dokumentov. Ker smo bili v skupini, je zadostoval spisec vseh udeležencev z vsemi podatki o osebah in avtodomih. Zanimivo je tudi, da ima vsako mesto drugačne ulične svetilke, vendar za celo mesto enotne. Glavno prevozno sredstvo jim je moped s prikolico (tricikel), voz z oslovsko vprego ali pa samo osel. Seveda imajo tudi avtomobile. Splača se vsaj enkrat doživeti Maroko, saj je to popolnoma drugačen svet, kot smo ga vajeni.

Tekst in fotografije: Zdenka in Ivan Kostanjevec

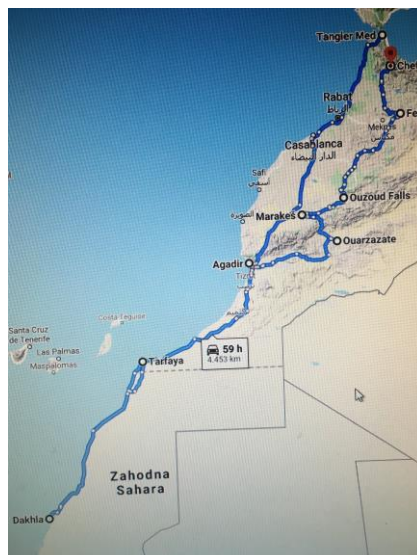

Tabela koordinat

Koordinate	Kraj
N: 35.87069, W: 005.52045	Parkirišče v pristanišču Tanger Med
N: 35.74581, W: 005.84432	Trgovski center Marjane
N: 35.16174, W: 006.14237	Kamp v kraju Larache
N: 31.55289, W: 009.62570	Kamp Natura v Essaouiri
N: 30.58270, W: 009.75511	Kamp Atlantica Park blizu Agadirja
N: 29.38248, W: 010.17608	Kamp El Barco v Sidi Ifni
N: 27.94488, W: 012.92573	Parkirišče ob morju v Tarfayi
N: 26.13149, W: 014.49571	Kamp v Boujdouru
N: 23.70178, W: 015.93188	Pred mehanično delavnico v Dakhli
N: 23.70736, W: 015.92703	Parkirišče pred vstopom v Dakhlo
N: 28.20701, W: 011.78361	Sipine ob morju pred krajem Tan Tan
N: 30.05502, W: 009.68918	Kamp Sidi Ouassai pred Agadirjem
N: 30.52306, W: 007.89480	Kamp v Taliouine (žafran)
N: 30.92347, W: 006.88716	Kamp v Ouarzazate
N: 31.50532, W: 007.46594	Complex Ouiskdou pred Marakešem
N: 31.61953, W: 007.99858	Parkirišče v Marakešu
N: 32.00552, W: 006.71985	Kamp Zebra, Cascade d'Ouzoud
N: 33.43545, W: 005.22312	Parkirišče sredi mesta Azrou
N: 33.99913, W: 004.96845	Kamp International Fes
N: 35.17542, W: 005.26665	Kamp nad mestom Chefchaouen
N: 35.79101, W: 005.83159	Kamp Miramonte Tanger
N: 36.17958, W: 005.44087	Parkirišče pred trgovskim centrom V Los Barrios Španija